

การจัดการความปลอดภัยในการทำงาน

กรณีศึกษา บริษัท สยามควอลิตี้ อินดัสทรีส์ จำกัด

Occupational Safety Management: A Case Study of Siam Quality Industries Company Limited

วันที่รับบทความ: 29 กันยายน 2563

ณัฐวัฒน์ ชัยชนฐาภักดิ์¹

วันที่แก้ไขบทความ: 28 ตุลาคม 2563

วันที่ตอบรับบทความ: 24 ธันวาคม 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน และ 3) เพื่อหาแนวทางการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน จากการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยผู้วิจัยเลือกวิธีการแบบเจาะจง สำหรับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการด้านความปลอดภัยในการทำงาน จำนวน 5 คน กลุ่มที่ 2 หัวหน้าที่รับผิดชอบความปลอดภัยในการทำงาน บริษัท สยามควอลิตี้ อินดัสทรีส์ จำกัด จำนวน 5 คน และกลุ่มที่ 3 พนักงานที่ปฏิบัติงาน บริษัท สยามควอลิตี้ อินดัสทรีส์ จำกัด จำนวน 10 คน ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพปัญหาระบบการบริหารงานด้านการจัดการความปลอดภัยในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ 2) ปัจจัยการจัดการความปลอดภัย โดยที่โรงงานอุตสาหกรรมจะต้องวางแผนเชิงกลยุทธ์ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในการทำงานที่ปลอดภัยโดยกำหนดถึงทิศทาง เป้าหมาย วิธีการ รวมทั้งดำเนินกิจกรรมควบคู่ไปด้วยกัน และต้องมีการประเมินผลทบทวน เพื่อตรวจสอบสมรรถภาพของการปฏิบัติงานในทุกระดับตามตัวชี้วัดที่ตกลงร่วมกัน และ 3) แนวทางการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน คือ (1) ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านความปลอดภัยและสุขภาพอนามัย (2) ควรเพิ่มและเสริมสร้างให้เกิดการตระหนักรู้ด้านความปลอดภัย และ (3) ควรปรับทัศนคติซึ่งจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความปลอดภัย

คำสำคัญ: การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การจัดการความปลอดภัยในการทำงาน โรงงานอุตสาหกรรม

¹ อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น
e-mail: chattawat_s@hotmail.com

Occupational Safety Management: A Case Study of Siam Quality Industries Company Limited

Received: September 29, 2020

Chattawat Chatchathaphat ¹

Revised: October 28, 2020

Accepted: December 24, 2020

Abstract

The objectives of this research are 1) to study problems relating to occupational safety management, 2) to study factors influencing the implementation of occupational safety management, and 3) to draw up the guidelines on the implementation of occupational safety management. This qualitative research was conducted using in-depth interviews, non-participant observation, and related research papers. The researcher chose the purposive sampling technique by purposively selecting five experts and academics in occupational safety management (Group 1), five heads responsible for occupational safety at Siam Quality Industries Co., Ltd. (Group 2), and ten employees working at Siam Quality Industries Co., Ltd. (Group 3). The findings revealed that 1) there were problems relating to the achievement of occupational safety management in relation to its set objectives. Moreover, 2) the industrial factories had to formulate strategic plans for human resource management to ensure occupational safety by defining the direction and goals. Also, there must be a performance evaluation in order to ensure that the work performance at all levels was in accordance with the agreed indicators. With regard to 3) the guidelines on the implementation of occupational safety management, there should be activities (1) to promote safety and health, (2) to raise and strengthen safety awareness, and (3) to adjust attitudes which will affect behavior towards safety.

Keywords: human resource management, occupational safety management, industrial factories

¹ Faculty of Law and Political Science Northern College
e-mail: chattawat_s@hotmail.com

บทนำ

ปัจจุบันงานบุคคลกับการจัดการความปลอดภัยในการทำงานมีความสำคัญต่อกระบวนการผลิต พนักงานจะทำงานได้ดีก็ต่อเมื่อมีความพร้อม มีความต้องการ มีความรู้สึกและอารมณ์ในการทำงาน การจัดการความปลอดภัยในการทำงาน ที่กำหนดให้พนักงานปฏิบัติงานจึงต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ เช่น การจูงใจ การฝึกอบรม สภาพแวดล้อมในการทำงาน ตลอดจนความปลอดภัยในการทำงานเพื่อไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ เพราะอุบัติเหตุเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างไม่คาดคิดมาก่อน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอาจจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ร่างกายและทรัพย์สิน แต่ถ้าหากอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นทำให้เกิดผลเสียเราเรียกว่า อุบัติภัย อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน คำว่า เกิดอุบัติเหตุ คือ เหตุที่เกิดขึ้นโดยไม่คาดคิดมาก่อนและก่อให้เกิดผลเสียแก่ทรัพย์สินและเป็นอันตรายต่อร่างกายและจิตใจ ปัญหาเรื่องการป้องกันอุบัติเหตุในโรงงาน เป็นปัญหาใหญ่ของการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในโรงงาน เพราะเกิดอุบัติเหตุแต่ละครั้งเป็นการทำลายทรัพย์สิน และอาจทำให้ร่างกายพิการหรือเสียชีวิตได้ นอกจากจะทำให้เกิดผลเสียดังกล่าวยังเกิดผลกระทบต่อกระบวนการผลิตที่ช้าลงหรือหยุดชะงัก ถึงแม้จะไม่เกิดการเสียชีวิตหรือร่างกายพิการก็ตาม และอุบัติเหตุก็เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยผู้ประกอบการ หรือพนักงานไม่ได้วางแผนเอาไว้ล่วงหน้า และไม่รู้ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใด (Birgerdotter, 2006)

สำหรับความปลอดภัยในการประกอบอาชีพ การทำงานด้านนี้เป็นการลงทุนที่ค่อนข้างสูง แต่ผลตอบแทนที่ได้รับกลับคืนมานั้นอาจมองไม่เห็นเป็นตัวเลข โรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กไม่สามารถที่จะจ้างผู้มีความชำนาญด้านความปลอดภัยได้เพราะเงินทุนน้อย ถ้าต้องนำเงินมาลงทุนเกี่ยวกับความปลอดภัยอาจมีผลกระทบต่อผู้บริหาร ทางด้านผู้บริหารอาจมองไม่เห็นถึงความสำคัญของงานด้านความปลอดภัย ทำให้พนักงานหรือหัวหน้างานไม่กล้าที่จะเสนอ เพราะกลัวปัญหาเกี่ยวกับนโยบายการทำงานของผู้บริหาร ทำให้ไม่สามารถวิเคราะห์และประเมินผลออกมา เพื่อหาสาเหตุและแนวทางในการแก้ไขได้ รวมทั้งด้านการประชาสัมพันธ์งานด้วย บางครั้งการทำงานขาดการประสานงานกันก็ก่อให้เกิดความสับสนกับผู้บริหาร โดยเฉพาะกิจการขนาดเล็ก เพราะอาจจะไม่มีคนที่จะไปติดต่อทำความเข้าใจ ด้านการผลิตมีการตั้งเป้าหมายในการผลิตสามารถใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า การบริการที่มีคุณภาพ ราคาสินค้าเหมาะสมกับคุณภาพและความต้องการของผู้บริโภค และตลาดสินค้า สามารถส่งของได้ทันกับเวลาและความต้องการ ไม่ผลิตมากน้อยเกินไป การทำงานในระดับชาติและนานาชาติเริ่มให้ความสนใจในงานสิ่งแวดล้อมสถานที่ทำงานมีความปลอดภัย (พรธิภา มีโกศา, 2552, หน้า 16)

คมสันต์ ธงชัย ฐัญพงศ์ เครือศิริ และธนสนี สมบูรณ์ (2552, หน้า 76) อุบัติเหตุจากการประกอบอาชีพ อุบัติเหตุจากการทำงาน อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในการจ้างงาน ทำให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิตคน เครื่องจักร สิ่งของ อาจเกิดขึ้นในทันทีหรือในช่วงเวลาถัดไปได้ อาจเกิดขึ้นในสถานที่ทำงานหรือนอกสถานที่ทำงานก็ได้ การดำเนินการด้านความปลอดภัยจะกำหนดเป้าประสงค์ของการดำเนินการไว้เสมอ เช่น การกำหนดเป้าหมายผลผลิต ผลลัพธ์ กิจกรรมต่าง ๆ การฝึกอบรมที่ครอบคลุมทุกด้าน งบประมาณที่เหมาะสม รวมถึงการประสานงานของโรงงานอุตสาหกรรมทั้งภายในและภายนอก หลักการดำเนินงานด้านความปลอดภัยนั้น มีขั้นตอนต่าง ๆ และความพร้อมในการปฏิบัติงานในแต่ละด้าน การปฏิบัติในขั้นที่ต่ำสุดของกฎหมายด้านความปลอดภัยของโรงงานอุตสาหกรรม ภาครัฐควรกำหนดกฎหมายและขั้นตอน

การพัฒนาเพื่อดำเนินงานทางด้านความปลอดภัย จะหาแนวทางในการควบคุมป้องกัน กำจัดสาเหตุที่อาจจะทำให้เกิดอุบัติเหตุต่อชีวิตและทรัพย์สินของโรงงาน การดำเนินงานจัดเก็บข้อมูลและความพร้อมของบุคลากรมีมากขึ้น โดยเน้นถึงเทคนิค การควบคุมป้องกันอัคคีภัย ระบบรักษาความปลอดภัย การควบคุมคุณภาพ ความน่าเชื่อถือ การป้องกันการหยุดทำงานของเครื่องจักร และในขั้นต่อไปจะนำผลการป้องกันความสูญเสียมาเชื่อมโยงกับระบบประกันภัยที่จะช่วยในการลดความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ การดำเนินงานให้ครบทุกขั้นตอนจะทำให้โรงงานอุตสาหกรรมมีพื้นฐานที่จะดำเนินงานในด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงทั้งหมดที่เกิดขึ้นของโรงงานอุตสาหกรรม จะช่วยให้โรงงานอุตสาหกรรมดำเนินงานได้อย่างปลอดภัยไม่มีความเสี่ยง

พื้นฐานการเกิดอุบัติเหตุจากการประกอบอาชีพ การประกอบอาชีพในทุกอาชีพมีโอกาสในการเกิดอุบัติเหตุ ถ้ามีความรุนแรงจะเกิดการบาดเจ็บขึ้นได้ เกิดจากการทำงานมีสาเหตุเกิดขึ้นได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยพื้นฐานพบว่าสาเหตุมาจากการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยไม่ดีพอ ระบบการจัดการบกพร่อง ไม่มีผู้รับผิดชอบด้านความปลอดภัยโดยตรง ผกผันกับโรงงานอุตสาหกรรมอื่น ทำให้ขาดผู้ทำหน้าที่ตรวจสอบและตรวจตราโรงงานอุตสาหกรรม เป็นสาเหตุที่เอื้อต่อการเกิดอุบัติเหตุ และสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน เช่น ขาดความรอบคอบ ไม่ระมัดระวัง เครื่องป้องกันอันตรายของเครื่องจักรที่จัดไว้ให้แต่ไม่ใช้ ใช้เครื่องมือเครื่องใช้ไม่ถูกต้องกับลักษณะของงานที่ทำ เป็นต้น การทำงานที่ไม่ปลอดภัย สภาพของโรงงาน สภาพของเครื่องจักร และกระบวนการผลิต ไม่มีความปลอดภัยเพียงพอ ส่งผลทำให้ผู้ทำงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับอุบัติเหตุ การบาดเจ็บ การเสียชีวิต เกิดจากระบบความปลอดภัยไม่มีประสิทธิภาพ ไม่มีอุปกรณ์ด้านความปลอดภัย บริเวณสถานที่ทำงานสกปรก การระบายอากาศผิดปกติ เป็นต้น Genaidy (2007, p. 19)

จากสภาพของงานที่ไม่ปลอดภัย และการกระทำของพนักงานที่ไม่ปลอดภัย การกระทำของคนทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่น ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการความปลอดภัยในการทำงาน บริษัท สยามควอลิตี้ อินดรัสทรีส์ จำกัด เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อศึกษาปัจจัยการจัดการความปลอดภัยในการทำงานกรณีศึกษา และเพื่อศึกษาแนวทางการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อดำเนินงานทางด้านความปลอดภัย จะหาแนวทางในการควบคุมป้องกัน กำจัดสาเหตุที่อาจจะทำให้เกิดอุบัติเหตุต่อชีวิตและทรัพย์สินของโรงงาน การดำเนินงานจัดเก็บข้อมูลและความพร้อมของบุคลากรมีมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน
2. เพื่อศึกษาปัจจัยการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน
3. เพื่อหาแนวทางการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

สำหรับการกำหนดระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (methodology) นั้น เบื้องต้นทางคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการบวนการวิจัยตามระเบียบวิธีการวิจัยหรือกระบวนการวิจัย (methodology) โดยการใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative Research) ด้วยกระบวนการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารหรือการวิจัยเชิงเอกสาร (documentary research) โดยการทบทวนแนวความคิด แนวคิด และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์กับปัจจัยการบริหารทรัพยากรมนุษย์

ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากกลุ่มผู้ที่มีความรู้ด้านการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน กรณีศึกษา บริษัท สยามควอลิตี้ อินดรัสทรีส์ จำกัด โดยผู้วิจัยได้แบ่งผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informants) ออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิชาการ ด้านการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน จำนวน 5 คน กลุ่มที่ 2 หัวหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการความปลอดภัยในการทำงาน บริษัท สยามควอลิตี้ อินดรัสทรีส์ จำกัด จำนวน 5 คน และกลุ่มที่ 3 พนักงานที่ปฏิบัติงาน บริษัท สยามควอลิตี้ อินดรัสทรีส์ จำกัด จำนวน 10 คน ขอบเขตด้านเนื้อหา แนวคิด และทฤษฎีการบริหารทรัพยากรมนุษย์ แนวคิดและทฤษฎีการจัดการ แนวคิดและทฤษฎีอาชีวอนามัย ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม กรณีศึกษา บริษัท สยามควอลิตี้ อินดรัสทรีส์ จำกัด ขอบเขตด้านพื้นที่ สยามคองเสริมความปลอดภัยและอนามัยในการทำงาน (ประเทศไทย) ในพระราชูปถัมภ์และโรงงานอุตสาหกรรม บริษัท สยาม ควอลิตี้ อินดรัสทรีส์ จำกัด อำเภอไทรน้อย จังหวัดนนทบุรี ขอบเขตด้านระยะเวลา ผู้วิจัยได้เริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 11 พฤษภาคม 2562 ถึงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ 2563

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ใช้แนวคำถามการสัมภาษณ์เชิงลึก (interview guide) โดยแนวคำถามการสัมภาษณ์ พัฒนามาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (non-participation observation) แนวคำถามในประเด็นที่ศึกษาครอบคลุมการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน โดยใช้เครื่องบันทึกเสียงและแบบบันทึกภาคสนาม (field note) เพื่อบันทึกการสนทนาระหว่างการสัมภาษณ์เชิงลึกในรายละเอียดข้อมูลและประเด็นที่น่าสนใจ เพื่อให้ครอบคลุมประเด็นจากการสัมภาษณ์อย่างมีประสิทธิภาพครบถ้วนตามประเด็นหลักในการศึกษาการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ แนวคำถามในการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสัมภาษณ์ อาศัยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามในการสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมเนื้อหาครบถ้วน ข้อคำถามถูกต้องเหมาะสมตรงตามโครงสร้าง และภาษาที่ใช้เหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ นำแบบสัมภาษณ์ที่ผู้เชี่ยวชาญเห็นชอบแล้วไปทดลองสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ในส่วนของความเชื่อมั่นนั้นทดสอบด้วยวิธีสัมภาษณ์ซ้ำ เช่นเดียวกับแบบสอบถามที่ใช้วิธีสอบซ้ำ หรือตรวจสอบความเชื่อมั่นของคำตอบที่ได้จากการสัมภาษณ์ด้วยการใช้ผู้สัมภาษณ์หลายคนสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลคนเดียว แล้วตรวจสอบความสอดคล้องของคำตอบกับผู้สัมภาษณ์คนอื่น ๆ หรือใช้ผู้สัมภาษณ์คนเดียว เมื่อได้ข้อมูลแล้วนำข้อมูลดังกล่าวให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ยืนยันคำตอบของตนเองก็ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสังเกตระหว่างการสัมภาษณ์ รวมทั้งใช้เครื่องบันทึกเสียง และการบันทึกข้อมูลภาคสนาม (field note) โดยอาศัยการสังเกตเพื่อเก็บรายละเอียดทั้งบริบทสิ่งแวดล้อม พฤติกรรม กิจกรรม เหตุการณ์ คำพูดจากการได้ยินและสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นงานวิจัยที่ศึกษา และเป็นการตรวจสอบความน่าเชื่อถือ โดยนำข้อมูลจากภาคสนามมารวบรวมจัดระบบให้เป็นหมวดหมู่ตามประเด็นหลักในการศึกษา สถานที่ที่ใช้ในการสัมภาษณ์ และระยะเวลาในการสัมภาษณ์จะขึ้นอยู่กับความพร้อมของผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์จะนัดวันเวลาสถานที่ที่สะดวกในการให้ข้อมูลกับผู้วิจัย ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลมากกว่าสองครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงตามจุดมุ่งหมายในการวิจัย ซึ่งแต่ละครั้งใช้เวลาสัมภาษณ์ประมาณหนึ่งชั่วโมง จนกว่าผู้วิจัยจะได้ข้อมูลที่ครอบคลุมตามประเด็นที่ศึกษาเป็นหลัก และจะหยุดการสัมภาษณ์เมื่อข้อมูลมีความครบถ้วน (saturation of data) โดยพบว่าข้อมูลที่ได้เริ่มซ้ำกับข้อมูลเดิม ไม่มีข้อมูลใหม่เพิ่มเติมจากข้อมูลเดิมที่เก็บรวบรวมได้ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ข้อมูลครบถ้วน

การวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำหลักการวิเคราะห์ข้อมูลมี 3 ประการ ประกอบด้วย การลดทอนและกลั่นกรองข้อมูล (data reduction) การแสดงและพรรณนาข้อมูล (data display and description) และการหาข้อสรุปและตรวจผลการวิจัย (conclusion and verification) เป็นกระบวนการหาข้อสรุปและการตีความหมายของผล หรือข้อค้นพบและใช้รูปแบบการวิเคราะห์และแบบจำแนกชนิดข้อมูล (typological analysis) ของไมล์และฮูเบอร์แมน คือ การจำแนกข้อมูลเป็นชนิด (typologies) ซึ่งหมายถึง ขั้นตอนของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 วิธี คือ แบบใช้ทฤษฎี คือ การแยกชนิดในเหตุการณ์นั้น ๆ โดยการยึดแนวคิดทฤษฎีเป็นกรอบ ซึ่งแบ่งออกเป็น การกระทำ (acts) และแบบไม่ใช้ทฤษฎี คือ การจำแนกข้อมูลที่จะวิเคราะห์ตามความเหมาะสมกับข้อมูล ซึ่งอาจใช้สามัญสำนึกหรือประสบการณ์ของผู้วิจัย ซึ่งผู้วิจัยจะจำแนกข้อมูลเป็นชนิดง่าย ๆ ตามประเภทที่ผู้วิจัยสังเกต (miles & huberman, 1994, pp. 67-69)

การนำเสนอข้อมูล สำหรับการนำเสนอข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ นำมารวบรวมข้อมูล ดำเนินการศึกษาวិเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ประเด็นที่กำหนดไว้ โดยใช้แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำเสนอข้อมูลที่ได้มาสรุปอภิปรายผลในเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (descriptive analysis)

ผลการวิจัย

จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาของการจัดการความปลอดภัยในการทำงานพบว่า ภารกิจการจัดการความปลอดภัยในการทำงานที่โรงงานอุตสาหกรรมกับการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน จะกระทำภารกิจหลักให้บรรลุวัตถุประสงค์ และมีประสิทธิภาพนั้น โรงงานอุตสาหกรรมจำเป็นจะต้องมีบุคลากรที่มีคุณภาพในปริมาณที่เหมาะสมกับงาน ดังนั้นการบริหารทรัพยากรมนุษย์ จึงจัดเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารงาน เพราะบุคลากรเป็นผู้จัดหา และใช้ทรัพยากรบริหารอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ ถ้าโรงงานอุตสาหกรรมกับการ

จัดการความปลอดภัยในการทำงานเริ่มต้นด้วยการมีบุคลากรที่ดี มีความสามารถ ปักจ้ยด้านอื่น ๆ ก็จะได้ตามมา ซึ่งสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ว่า

“ทรัพยากรมนุษย์ (human resource) เป็นบุคคลซึ่งมีความพร้อม มีความจริงใจ และสามารถที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมายของโรงงานอุตสาหกรรมกับการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน หรือเป็นบุคคลในโรงงานอุตสาหกรรมกับการจัดการความปลอดภัยในการทำงานที่สามารถสร้างคุณค่าของระบบการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการได้ ดังนั้นโรงงานอุตสาหกรรมกับการจัดการความปลอดภัยในการทำงานจึงมีหน้าที่ในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้ปฏิบัติงานจนบรรลุวัตถุประสงค์ของโรงงานอุตสาหกรรมกับการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งต้องใช้การวางแผนเชิงกลยุทธ์ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์เข้ามาช่วย” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 1 และ 2, การสัมภาษณ์แบบกลุ่ม, 12 กรกฎาคม 2562)

ดังนั้น บุคลากรที่มีคุณภาพในปริมาณที่เหมาะสมกับงาน การบริหารทรัพยากรมนุษย์จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาโรงงานอุตสาหกรรมกับการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน การบริหารทรัพยากรมนุษย์เป็นการดำเนินการที่เกี่ยวกับบุคคลที่ถือว่าเป็นทรัพยากรที่มีค่าที่สุดของโรงงานอุตสาหกรรมกับการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโรงงานอุตสาหกรรมกับการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน พร้อมทั้งดำเนินการบำรุงรักษาและพัฒนาให้ทรัพยากรมนุษย์ของโรงงานอุตสาหกรรมกับการจัดการความปลอดภัยในการทำงานมีคุณภาพชีวิตในการทำงาน โดยมีการกิจหลัก ได้แก่ การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ การกำหนดงานหรือออกแบบงาน การวิเคราะห์งาน การสรรหา การคัดเลือก การประเมินผลพนักงาน การฝึกอบรมและพัฒนา ค่าตอบแทน สุขภาพ และความปลอดภัย การพ้นจากงานของพนักงาน ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารทุกระดับที่จะต้องรับผิดชอบต่อการจัดการทรัพยากรมนุษย์

จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยการจัดการความปลอดภัยในการทำงานพบว่า โปรแกรมความปลอดภัยเป็นการกระตุ้นความสนใจในโปรแกรมความปลอดภัยด้วยการออกแบบให้เกิดความสนใจของบุคคลต่อโปรแกรมความปลอดภัยว่าคิดอะไรและจะทำอะไร วัตถุประสงค์ของการตระหนัก ก็คือ การทำให้บุคคลจำนวนมากที่สุดคิดและพูดถึงความปลอดภัย การยอมรับเริ่มต้นเมื่อผู้ปฏิบัติงานรู้สึกมีส่วนร่วมกับโปรแกรมความปลอดภัย และโปรแกรมนี้ส่งผลต่อตัวเองอย่างชัดเจน การชีวิตผู้ปฏิบัติงานด้วยเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโปรแกรมความปลอดภัย จะนำผู้ปฏิบัติงานไปสู่ระดับต่อไปของความปลอดภัยการปฏิบัติ คือ ระดับที่ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมต่อโปรแกรมความปลอดภัยด้วยการมีกิจกรรมและมีส่วนร่วมในทีมและคณะกรรมการความปลอดภัย และการนำเสนอความคิดเห็นของเขาผ่านระบบข้อเสนอแนะนี้ คือระดับที่บุคคลเรียนรู้โดยการปฏิบัติ และได้รับประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ในด้านความปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับคำสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ว่า

“นโยบายที่แสดงถึงเจตนารมณ์ ความมุ่งมั่นของโรงงานอุตสาหกรรมกับการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน และฝ่ายบริหารที่จะดูแลความปลอดภัยในการทำงานให้แก่ชีวิตและบุคลากรทุกคน อย่างเป็นลายลักษณ์อักษรที่เผยแพร่ให้เห็นถึงการสนับสนุนโรงงานอุตสาหกรรมกับการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน จัดตั้งคณะกรรมการความปลอดภัยในการทำงาน (คปอ.) เพื่อเป็นหน่วย

บริหารจัดการ และประสานความร่วมมือให้เกิดการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ สร้างการมีส่วนร่วม จัดทำ เอกสาร คู่มือ รายงานผล และการฝึกอบรม จัดระบบการสอบสวนหาสาเหตุการบาดเจ็บ เจ็บป่วย และ อุบัติเหตุ เพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ มีการจัดตั้งส่วนงาน และหน่วยงานขึ้นทำงานในลักษณะเครือข่ายแผน ยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติ แสดงถึงทิศทาง เป้าหมาย และกิจกรรมที่โรงงานอุตสาหกรรม จะดำเนินการ ไปด้วยกันการประเมินผลและทบทวนการจัดการ ซึ่งเป็นการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงาน ในทุกระดับตามตัวชี้วัดที่ตกลงร่วมกัน โดยมีการตรวจประเมินระบบการจัดการอย่างน้อยปีละครั้ง และนำผลที่เกิดขึ้นมาทบทวนเพื่อปรับแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายการแก้ไขปรับปรุง นำข้อบกพร่องและจุดอ่อนจากการดำเนินงานมาใช้ในการปรับปรุงงานเพื่อป้องกันเหตุเกิดซ้ำ และยกระดับความปลอดภัยให้ดียิ่งขึ้นซึ่งเป็นกระบวนการ PDCA (Plan-Do-Check-Act) และสอดคล้อง กับมาตรฐานความปลอดภัยในด้านที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการ จัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ข้อกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมระบบการจัดการด้าน ความปลอดภัยของห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องสารเคมี” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 2 และ 3, การสัมภาษณ์ แบบกลุ่ม, 22 สิงหาคม 2562)

ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญความปลอดภัยมืออาชีพเชื่อว่าผู้ปฏิบัติงานที่มีส่วนร่วมในโปรแกรม ความปลอดภัยมีผลต่อสติปัญญาความปลอดภัย ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ (Attitude) และมีส่วน ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจวิธีการที่พวกเขาได้รับการมีสติด้านความปลอดภัย และการรับไว้จะเกิดขึ้น ต่อเมื่อทัศนคติความปลอดภัยติดแน่นในความรู้สึกรักนึกคิดของบุคคล มีคุณค่า และเกิดการปฏิบัติ ซึ่งเป็น ผลสะท้อนจากนิสัยของพฤติกรรมความปลอดภัย ในระดับนี้ถือว่างานส่งเสริมความปลอดภัยต่อการ เปลี่ยนพฤติกรรมประสบความสำเร็จและถึงเวลาที่จะเปลี่ยนแปลงการส่งเสริมในเรื่องใหม่

จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3) เพื่อหาแนวทางการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน พบว่า แนวทางความสำเร็จจะช่วยเพิ่มการตระหนักของเรื่องที่ต้องการ และมีผลต่อทัศนคติซึ่งสามารถ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้ กิจกรรมส่งเสริมด้านความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยมีรูปแบบที่หลากหลาย และกว้างขวางมาก ถึงแม้ว่ารูปแบบและวิธีการอาจแตกต่างกัน แต่ก็มีวัตถุประสงค์เดียวกัน คือ เพื่อเพิ่ม และเสริมให้เกิดการตระหนักด้านความปลอดภัย และปรับทัศนคติซึ่งจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม แนวทางต่าง ๆ ต่อไปนี้คือตัวอย่างของความสำเร็จที่เคยปฏิบัติแล้วและได้ผลดีเป็นอย่างมาก กระตุ้นการกลั่นสู่การปฏิบัติของนิสัยการทำงานที่ปลอดภัยที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งสอดคล้องกับคำ สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ว่า

“เพิ่มความเข้มข้นด้วยความหลากหลายใช้เครื่องมือในการส่งเสริมให้หลากหลาย การใช้บอร์ด ข่าวสาร คือ วิธีการที่มักจะใช้และมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมความปลอดภัยทั่วไป สถานที่ที่เหมาะสม ที่สุด คือ ในหรือใกล้ ๆ กับห้องเก็บของส่วนตัว ห้องอาหาร หรือจุดที่มีการพักระหว่างการทำงาน เนื่องจากสถานที่เหล่านี้จะอนุญาตให้ผู้ปฏิบัติงานพักผ่อนและใช้เวลาสั้น ๆ กับการอ่านข่าวสารบนบอร์ด ข่าวสารโอกาสในการอ่านข่าวสารจะลดลง ถ้าติดบอร์ดข่าวสารบริเวณทางออกของโรงงานอุตสาหกรรม” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มที่ 2 และ 3, การสัมภาษณ์แบบกลุ่ม, 10 กันยายน 2562)

ดังนั้น การจัดการความร่วมมือกิจกรรมการส่งเสริมทั่วไปเข้ากับปัจจัยของระบบการบริหารเพื่อควบคุมความสูญเสีย การติดโปสเตอร์ การประกวด และโปรแกรมการส่งเสริมที่เกี่ยวข้องกัน คือ หนึ่งในปัจจัยของระบบบริหารความปลอดภัย กิจกรรมการนิเทศความปลอดภัย เพื่อสร้างการตระหนักรู้ให้มากขึ้น จะต้องกระทำควบคู่ไปกับปัจจัยการควบคุมความสูญเสียอื่น ๆ ให้มีความสำคัญกับข่าวสารด้านสาเหตุของอุบัติเหตุเฉพาะ และการป้องกันข่าวสารทั่ว ๆ ไป เช่น ต้องปลอดภัย ขับรถให้ปลอดภัย หรือเพิ่มความระมัดระวัง อาจไม่ชัดเจน และมีประโยชน์ค่อนข้างน้อย แต่ข่าวสารเฉพาะ เช่น กำหนดเป้าหมายการส่งเสริมที่เฉพาะเจาะจง และการออกแบบกิจกรรมการส่งเสริมทั่วไป เพื่อสร้างการตระหนักรู้ให้สอดคล้องกับปัญหาความปลอดภัยของหน่วยงาน เพิ่มการยอมรับให้สอดคล้องกับปัจจัยด้านความปลอดภัยที่เฉพาะเจาะจง เพิ่มการปฏิบัติของพฤติกรรมที่ปลอดภัยที่เฉพาะเจาะจง

อภิปรายผล

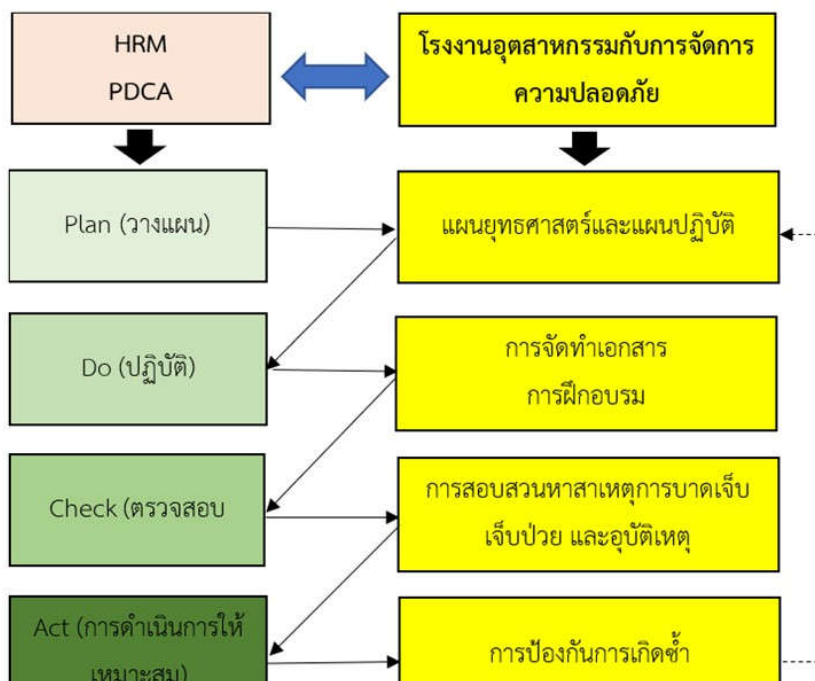
อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1) สภาพปัญหาของการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน เริ่มต้นด้วยการมีบุคลากรที่มีความสามารถ ปัจจัยด้านอื่น ๆ ก็จะมาตาม ดังนั้น การบริหารทรัพยากรมนุษย์จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาโรงงานอุตสาหกรรมกับการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน การบริหารทรัพยากรมนุษย์เป็นการดำเนินการที่เกี่ยวกับบุคคลที่ถือว่าเป็นทรัพยากรที่มีค่าที่สุด ของโรงงานอุตสาหกรรมกับการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานเขียนของ เฮ็นริชที่ได้ทำศึกษาเรื่องพฤติกรรมองค์กร: พฤติกรรมของมนุษย์ในที่ทำงาน พบว่า สาเหตุของอุบัติเหตุได้แก่ สาเหตุจากคน เป็นจำนวนสูงสุดของการเกิดอุบัติเหตุ เช่น ทำงานไม่ถูกต้อง ประมาท พลังเพลอ การมีนิสัยชอบเสี่ยง และการขาดความรู้ ทักษะในการทำงาน เป็นต้น สาเหตุที่เกิดจากเครื่องจักร เป็นเปอร์เซ็นต์การเกิดอุบัติเหตุรอง อุบัติเหตุจากเครื่องจักร เช่น เครื่องจักรไม่มีอุปกรณ์ป้องกัน เครื่องจักรชำรุดไม่พร้อมที่จะทำงาน เป็นต้น และสาเหตุที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมหรือดวงชะตา การเกิดอุบัติเหตุในลักษณะนี้ จะเกี่ยวข้องกับธรรมชาติที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ภัยพิบัติต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังเกี่ยวข้องกับการจัดการสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงงาน เช่น อุณหภูมิ แสงสว่าง ทางเดิน สี สัญลักษณ์ ที่ใช้ในโรงงานอาจไม่เหมาะสม (Heinrich, 2010, p. 18)

การอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2) ปัจจัยการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน คือ การทำให้บุคคลจำนวนมากที่สุด คิด และพูดถึงความปลอดภัย การยอมรับเริ่มต้นเมื่อผู้ปฏิบัติงานรู้สึกมีส่วนร่วมกับโปรแกรมความปลอดภัย และโปรแกรมนี้นำผลต่อตัวเองอย่างชัดเจน การชี้วัดผู้ปฏิบัติงานด้วยเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของโปรแกรมความปลอดภัย จะนำผู้ปฏิบัติงานไปสู่ระดับต่อไปของ ความปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโคลินที่ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของสุขภาพและความปลอดภัย จากการแข่งขันความปลอดภัยโรงงานอุตสาหกรรม พบว่า การปรับปรุงขั้นตอนการทำงานและอัตราความถี่การเกิดอุบัติเหตุ หลักการสำคัญของโปรแกรมการตรวจสอบจะเป็นการรวมกันของผู้จัดการ หัวหน้างานผู้ปฏิบัติงาน และตัวอย่างของกิจกรรมการผลิตทั้งหมดในขั้นตอนการประเมิน จุดอ่อนในเรื่องประสิทธิภาพของระบบการจัดการสุขภาพและความปลอดภัยเป็นในเรื่องของ

ความเข้าใจของผู้จัดการในความรับผิดชอบต่อสุขภาพและความปลอดภัย โครงสร้างของงาน การเกิดอุบัติเหตุและค่าใช้จ่ายของการเกิดอุบัติเหตุ (Colin, 1999, p. 327)

จากการอธิบายผลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3) แนวทางการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน การจัดการความร่วมมือ กิจกรรมการส่งเสริมทั่วไปเข้ากับปัจจัยของระบบการบริหารเพื่อควบคุมความสูญเสีย การติดโปสเตอร์ การประกวด และโปรแกรมการส่งเสริมที่เกี่ยวข้อง คือ หนึ่งในปัจจัยของระบบบริหารความปลอดภัย กิจกรรมการนิเทศความปลอดภัย เพื่อสร้างความตระหนักให้มากขึ้น จะต้องกระทำควบคู่ไปกับปัจจัยการควบคุมความสูญเสียอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชารอน ที่ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง สภาพภูมิอากาศด้านความปลอดภัยในโรงงานผลิตรถยนต์: ผลกระทบของสภาพแวดล้อมในการทำงาน การสื่อสารในงาน และทัศนคติด้านความปลอดภัยต่ออุบัติเหตุและพฤติกรรมที่ไม่ปลอดภัยพบว่า สภาพความปลอดภัย สภาพที่ปลอดภัยจากอุบัติเหตุต่าง ๆ อันจะเกิดแก่ร่างกาย ชีวิต หรือทรัพย์สินในขณะที่ปฏิบัติงานในโรงงาน ซึ่งก็คือสภาพการทำงานที่ถูกต้องโดยปราศจากอุบัติเหตุในขณะที่ทำงานนั่นเอง อุบัติเหตุ อาจนิยามได้ว่า คือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างไม่พึงประสงค์ในระหว่างการทำงาน และมีผลไปขัดขวางหรือก่อผลเสียหายแก่การทำงานนั้น ในโรงงานต่าง ๆ นั้นย่อมจะเกิดอุบัติเหตุกับระบบต่าง ๆ ได้มาก อาทิ เครื่องจักร เครื่องกล ระบบไฟฟ้า ระบบขนส่งหรือขนถ่ายวัสดุ เครื่องมือกล วัตถุดิบ สารเคมี สารไวไฟ ฯลฯ อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นแก่ชีวิต ร่างกาย จากสถิติที่ประเมินพบว่า อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นแก่ร่างกายของคนงานคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ความถี่บ่อย ๆ แนวทางการป้องกันการประสบอันตรายในโรงงานอุตสาหกรรมที่มีผู้ปฏิบัติงานทุกแห่ง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญคุ้มครองดูแลส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนมีจิตสำนึกในความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีความสุขอยู่ในสังคมและสิ่งแวดล้อมร่วมกันได้อย่างสันติ โดยปราศจากอันตรายใด ๆ โดยการกำหนดมาตรการป้องกันและควบคุมอันตรายที่เหมาะสมชัดเจน ดังต่อไปนี้คือ การกำหนดมาตรการความปลอดภัย การตรวจความปลอดภัย กฎหมายความปลอดภัย (Sharon, 2006, p. 443)

Petersen (1971, p. 121) กล่าวว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์ต้องนำวงจรการบริหารงานคุณภาพ ผู้วิจัยได้อิงคํ้าความรู้ใหม่ ย่อมาจาก 4 คำ ได้แก่ Plan (วางแผน), Do (ปฏิบัติ), Check (ตรวจสอบ) และ Act (การดำเนินการให้เหมาะสม) ซึ่งวงจร PDCA สามารถประยุกต์ใช้กับการจัดการความปลอดภัยในการทำงานซึ่งประกอบไปด้วยการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ สร้างการมีส่วนร่วม จัดทำเอกสาร คู่มือ รายงานผล และการฝึกอบรม จัดระบบการสอบสวนหาสาเหตุการบาดเจ็บ เจ็บป่วย และอุบัติเหตุ เพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ มีการจัดตั้งส่วนงาน และหน่วยงานขึ้นทำงานในลักษณะเครือข่ายแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติ แสดงถึงทิศทาง เป้าหมายและกิจกรรมที่โรงงานอุตสาหกรรม จะดำเนินการไปด้วยกันการประเมินผลและทบทวนการจัดการ ซึ่งเป็นการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานในทุกระดับตามตัวชี้วัดที่ตกลงร่วมกัน โดยมีการตรวจประเมินระบบการจัดการอย่างน้อยปีละครั้ง และนำผลที่เกิดขึ้นมาทบทวนเพื่อปรับแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายการแก้ไขปรับปรุง หรือที่เรียกว่า โดยรวมว่า วงจรคุณภาพโรงงานอุตสาหกรรมกับการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน (PDCA Industrial Factories Safety Management) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงตัวแบบโรงงานอุตสาหกรรมกับการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน
(PDCA Industrial Factories Safety Management)
ที่มา: ผู้วิจัย, 2562

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “การจัดการความปลอดภัยในการทำงาน กรณีศึกษา บริษัท สยามควอลิตี้ อินดรัสทรีส์ จำกัด” สามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

สภาพความปลอดภัย สภาพที่ปลอดภัยจากอุบัติเหตุต่าง ๆ อันจะเกิดแก่ร่างกายชีวิต หรือทรัพย์สินในขณะที่ปฏิบัติงานในโรงงาน ซึ่งคือสภาพการทำงานที่ถูกต้องโดยปราศจากอุบัติเหตุในขณะที่ทำงานนั่นเอง อุบัติเหตุ อาจนิยามได้ว่า คือ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างไม่พึงประสงค์ในระหว่างการทำงาน และมีผลไปขัดขวางหรือก่อผลเสียหายแก่การทำงานนั้นในโรงงานต่าง ๆ นั้นย่อมจะเกิดอุบัติเหตุกับระบบต่าง ๆ ได้มาก อาทิ เครื่องจักร เครื่องกล ระบบไฟฟ้า ระบบขนส่งหรือขนถ่ายวัสดุ เครื่องมือกล วัตถุดิบ สารเคมี สารไวไฟ ฯลฯ อุบัติเหตุที่เกิดแก่ชีวิตร่างกาย จากสถิติที่ประเมินพบว่า อุบัติเหตุที่เกิดแก่ร่างกายของคนงานคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ความถี่บ่อย ๆ การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของสุขภาพและความปลอดภัย การปรับปรุงขั้นตอนการทำงานและอัตราความถี่การเกิดอุบัติเหตุ สำหรับหลักการสำคัญของโปรแกรมการตรวจสอบจะเป็นการรวมกันของผู้จัดการ หัวหน้างาน ผู้ปฏิบัติงาน และตัวอย่างของกิจกรรมการผลิตทั้งหมดในขั้นตอนการประเมิน จุดอ่อนในเรื่องประสิทธิภาพของระบบการจัดการสุขภาพและความปลอดภัยเป็นเรื่องของความเข้าใจของผู้จัดการในความรับผิดชอบต่อสุขภาพและความปลอดภัย

โครงสร้างของงาน การเกิดอุบัติเหตุและค่าใช้จ่ายของการเกิดอุบัติเหตุ และการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ต้องนำวงจรการบริหารงานคุณภาพ ย่อมาจาก 4 คำ ได้แก่ Plan (วางแผน), Do (ปฏิบัติ), Check (ตรวจสอบ) และ Act (การดำเนินการให้เหมาะสม) ซึ่งวงจร PDCA สามารถประยุกต์ใช้กับการจัดการความปลอดภัยในการทำงาน ซึ่งประกอบไปด้วยการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ สร้างการมีส่วนร่วม จัดทำเอกสาร คู่มือ รายงานผล และการฝึกอบรม จัดระบบการสอบสวนหาสาเหตุการบาดเจ็บ เจ็บป่วย และอุบัติเหตุ เพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ มีการจัดตั้งส่วนงาน และหน่วยงานขึ้นทำงานในลักษณะเครือข่ายแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติ แสดงถึงทิศทาง เป้าหมาย และกิจกรรมที่โรงงานอุตสาหกรรม จะดำเนินการไปพร้อมกับการประเมินผลและทบทวนการจัดการ ซึ่งเป็นการติดตาม ประเมินผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานในทุกระดับ ตามตัวชี้วัดที่ตกลงร่วมกัน โดยมีการตรวจประเมินระบบการจัดการอย่างน้อยปีละครั้ง และนำผลที่เกิดขึ้นมาทบทวนเพื่อปรับแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับเป้าหมายการแก้ไขปรับปรุง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ควรกำหนดเป็นนโยบายความปลอดภัยในการทำงานให้ชัดเจนว่าเป็นหน้าที่อันดับแรกในการปฏิบัติงานของพนักงานทุกคน ในโรงงานอุตสาหกรรมต่อไป
2. ควรศึกษานโยบายด้านทรัพยากรบุคคลกับการกำหนดงบประมาณในการบริหารจัดการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน ให้เกิดความปลอดภัยต่อพนักงานของโรงงานอุตสาหกรรมและบุคคลภายนอก

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษาหาสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ชัดเจน การปรับปรุงสภาพแวดล้อมวิธีการปฏิบัติงานที่ปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง ลงทุนด้านความปลอดภัย เพื่อนำไปกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัยอาชีวอนามัย
2. ควรศึกษาวิธีการใช้อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคลที่เหมาะสม รวมถึงการรักษาไว้ซึ่งสุขภาพอนามัยที่ดีของพนักงานทุกคน

บรรณานุกรม

- คมสันต์ ธงชัย ญัฐพงศ์ เครือศิริ และธนัสนี สมบูรณ์. (2552). การจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการบาดเจ็บเนื่องจากการทำงานของคนงานก่อสร้างในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี*, 11(4), หน้า 76-92.
- พรธิภา มีโกคา. (2552). รายงานการวิจัยเรื่องอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงานในระบบการเกษตรไทย: เกษตรแผนใหม่กับเกษตรทางเลือก. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ.
- Birgerdotter., L. et al. (2006). **Functioning systematic work environment management in small enterprises – experiences from 45 small workplaces**. Retrieved from <http://www.ivl.sc/en/business/work/> [2006].
- Colin, (1999). **Benchmarking Health and Safety Performance Through Company Safety Competitions**. Benchmarking for Quality Management & Technology: MCB University Press.
- Genaidy, A. et al. (2007). The work compatibility improvement framework: an integrated perspective of the human-at-work system. *Ergonomics Journal*, 50(1), pp. 3-25.
- Heinrich, H.W. (2010). **Organizational Behavior: Human Behavior at Work**. New York: McGraw-Hill.
- Miles, M.B., & Huberman, A. M. (1994). **Qualitative data analysis: An expanded sourcebook** (2nd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Petersen, D. (1971). **Techniques of safety management**. McGraw-Hill Book Company: New York
- Clarke, S. (2006). Safety Climate in An Automobile Manufacturing Plant: The Effects of Work Environment, Job Communication and Safety Attitudes on Accidents and Unsafe Behavior. *Personnel Journal*, 35(4), pp. 443-430.